

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

18 päivänä tammikuuta 2007*

Asiassa C-332/05,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Bundessozialgericht (Saksa) on esittänyt 5.7.2005 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 12.9.2005, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Aldo Celozzi

vastaan

Innungskrankenkasse Baden-Württemberg,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. W. A. Timmermans sekä tuomarit R. Schintgen (esittelevä tuomari), P. Kūris, J. Makarczyk ja G. Arestis,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

julkisasiamies: L. A. Geelhoed,
kirjaaja: apulaiskirjaaja H. von Holstein,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 15.6.2006 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Innungskrankenkasse Baden-Württemberg, edustajanaan Rechtsanwalt R. Kitzberger,
- Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinnään V. Kreuzschitz ja I. Kaufmann-Bühler,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14.6.1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2.12.1996

annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 118/97 (EYVL 1997, L 28, s. 1; jäljempänä asetus N:o 1408/71), 3 artiklan 1 kohdan ja 23 artiklan 3 kohdan sekä työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta yhteisön alueella 15.10.1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1612/68 7 artiklan 2 kohdan ja EY 39 artiklan tulkintaa.

- 2 Tämä pyyntö esitettiin riita-asiassa, jossa Celozzi on nostanut kanteen Innungskrankenkasse Baden-Württembergiä (jäljempänä Innungskrankenkasse) vastaan, koska se kieltäytyi pääasian kantajalle Saksan lainsäädännön mukaisesti myönnettävää sairauspäivärahan (jäljempänä päiväraha) määrää laskiessaan ottamasta takautuvasti huomioon veroluokan muuttumista.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

- 3 Asetuksen N:o 1408/71 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jollei tämän asetuksen erityisistä säännöksistä muuta johdu, jäsenvaltion alueella asuvat henkilöt, joihin tätä asetusta sovelletaan, ovat jäsenvaltion lainsäädännön mukaan samojen velvoitteiden alaisia ja nauttivat samoja etuja kuin tämän valtion kansalaiset.”

- 4 Asetuksen N:o 1612/68 7 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltion kansalaisen ”on saatava samat sosiaaliset ja verotukseen liittyvät edut kuin kotimaisten työntekijöiden”.

Kansallinen lainsäädäntö

- 5 Sozialgesetzbuchin (jäljempänä SGB) V osan 47 §:ssä säädetään seuraavaa:

”(1) Sairauspäiväraha on 70 prosenttia saadusta säännöllisestä palkasta ja työstä saaduista tuloista, sikäli kuin ne kuuluvat maksun määräytymisen alaisiin tuloihin (säännöllinen työtulo, Regelentgelt). Palkan perusteella laskettava sairauspäiväraha ei saa ylittää vastaavan soveltamisen yhteydessä 90:tä prosenttia 2 momentin mukaisesti lasketusta nettopalkasta. Säännöllinen työtulo lasketaan 2, 4 ja 6 momentin mukaan. Sairauspäiväraha maksetaan kalenteripäiviltä. Jos se maksetaan kokonaiselta kalenterikuukaudelta, kuukauden päivien määrä on 30 päivää.

(2) Säännöllinen työtulo lasketaan siten, että vakuutetun viimeisen ennen työkyvyttömyyden alkamista lasketun palkanlaskentajakson, tai vähintään neljän viimeisen palkallisen viikon (laskentajakso) aikana saama palkka, josta vähennetään vain kerran maksettu palkka, jaetaan niiden työtuntien määrällä, joilta se on maksettu. Tulos kerrotaan työsopimuksesta ilmi käyvien säännöllisten viikkotyötuntien määrällä ja jaetaan seitsemällä. Mikäli työtulo määräytyy kuukausittain tai jos säännöllisen työtulon laskeminen ensimmäisen ja toisen virkkeen mukaan ei ole mahdollista, säännöllisenä työtulona pidetään kolmaskymmenesosaa viimeisenä kuukautena ennen työkyvyttömyyden alkamista saadusta palkasta, josta on vähennetty vain kerran maksettu palkka.

--

(6) Säännöllinen työtulo otetaan huomioon maksujen laskennassa käytettävän päivittäisen enimmäisrajan määrään.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

- 6 Celozzi, joka on vuonna 1942 syntynyt Italian kansalainen, työskenteli ja asui pitkän aikaa Saksassa, kun taas hänen italialainen puolisonsa, joka ei ollut työssä, asui edelleen Italiassa heidän lastensa kanssa.

- 7 Celozzi oli vakuutettu Innungskrankenkassessa viimeisimmän muurarin työnsä perusteella. Toukokuussa 1997, sairaalajakson jälkeen, hän oli pidemmän aikaa työkyvytön pitkäaikaisen sairauden vuoksi, ja hänelle maksettiin päivärahaa 20.6.1997–27.1.1998 ja 26.2.1998–5.11.1998. Tämän jälkeen pääasian kantaja sai työttömyyskorvausta.

- 8 Innungskrankenkasse teki päivärahalaskelmansa työnantajan Celozzille huhtikuussa 1997 maksaman palkan, joka on hänen viimeisin palkkansa, perusteella. Tuona päivänä toimivaltaisen kunnallisen viranomaisen vuosittain antamassa ja työnantajan työntekijälle toimittamassa palkkatuloa koskevassa verokortissa (jäljempänä verokortti) mainittiin, että Celozzi oli asetettu veroluokkaan II, eli luokkaan, jota tavanomaisesti sovelletaan työntekijään, jolla on lapsia ja joka asuu jatkuvasti erillään

puolisostaan, ja siihen oli merkitty kaksi lapsivähennystä. Näillä edellytyksillä pääasian kantajan nettopalkka oli 2 566,22 Saksan markkaa (jäljempänä DEM) ja päiväraha 72,70 DEM. Mikäli nettopalkka olisi laskettu veroluokan III nojalla, joka pääsääntöisesti koskee puolisoista ainoana ansaitsevia, avioliitossa olevia ja avio-puolisonsa kanssa yhdessä asuvia työntekijöitä, nettopalkka olisi noussut 2 903,52 DEM:aan, jolloin päivärahan määrä olisi ollut 82,25 DEM.

- 9 Celozzi pyysi elokuussa 2000, että Innungskrankenkasse tarkistaisi päivärahalaskel-mansa ja katsoisi hänen kuuluvan veroluokkaan III, joka on edullisempi kuin se, johon hänet oli asetettu, ja jonka edellytykset hän oli täyttänyt päiväraha-oikeuden alkamisesta lähtien. Tämän tueksi hän esitti, että hänelle oli jälkikäteen myönnetty tuloveron vähennys ja työttömyyskorvauksen korotus.
- 10 Vaikka toimivaltainen Saksan verovirasto vahvisti, että Celozzin ja hänen puolisonsa yhteisverotuksen edellytykset olivat täyttyneet vuodesta 1997 alkaen, Innungskran-kenkasse kieltäytyi maksamasta hänelle takautuvasti korkeampaa päivärahaa, koska se oli laskettu oikein sillä hetkellä, jona pääasian kantaja oli sairauslomalla, eikä veroluokan takautuvalla muuttamisella ole asiaa koskevan tähänastisen oikeus-käytännön mukaan mitään vaikutusta mainitun päivärahan suuruuteen.
- 11 Kun hänen vaatimuksensa oli hylätty alemmissa oikeusasteissa, Celozzi teki Bundessozialgerichtille Revision-valituksen, jonka perusteena hän vetoaa Euroopan

yhteisöjen primaarioikeuden ja johdetun oikeuden rikkomiseen. Hän väittää, että koska hän kuului todellisuudessa veroluokkaan III eikä epäedullisempaan veroluokkaan II, johon hänet oli asetettu sen vuoksi, että hänen puolisonsa asui Italiassa, hänet on asetettu erityisen epäedulliseen asemaan, mikä tarkoittaa hänen mukaansa hänen asemaansa siirtotyöläisenä liittyvää syrjintää. Vaikka hänelle osoitetun veroluokan muuttaminen olisi ollut mahdollista tietyillä edellytyksillä ja sillä varauksella, että hän olisi esittänyt näyttöä perhetilanteestaan ja taloudellisesta tilanteestaan, siihen olisi joka tapauksessa tarvittu hänen esittämänsä erityinen ja nimenomainen pyyntö. Tuollaista pyyntöä koskevasta vaatimuksesta seuraa, että siirtotyöläiset, joiden puoliso jää usein kotimaahan, asetetaan aluksi virheelliseen veroluokkaan – nimittäin siihen, johon toisistaan erillään asuvat puoliset kuuluvat – ja he saavat työkyvyttöminä ollessaan pienempää päivärahaa kuin mihin heillä olisi oikeus, jos heidät olisi asetettu heidän todellista tilannettaan vastaavaan veroluokkaan, eikä tätä virhettä voida korjata jälkikäteen. Saksan lainsäädännöstä on näin ollen aiheutunut välillistä syrjintää, etenkin kun mikään viranomainen ei ole kiinnittänyt pääasian kantajan huomiota mainittuun virheeseen ja mahdollisuuteen muuttaa veroluokkaa, johon hänet on viran puolesta asetettu.

- 12 Näin ollen Bundessozialgericht on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko Euroopan yhteisön primaarioikeuden ja/tai johdetun oikeuden (erityisesti EY 39 artiklan (ent. EY:n perustamissopimuksen 48 artikla), asetuksen – – N:o 1408/71 3 artiklan 1 kohdan ja 23 artiklan 3 kohdan ja asetuksen – – N:o 1612/68 7 artiklan 2 kohdan) mukaista, että Saksassa työskentelevä siirtotyöläinen, jonka aviopuoliso asuu toisessa jäsenvaltiossa, saa sairauspäivärahaa

verokorttiinsa merkityn veroluokan nojalla laskettavaan nettopalkkaan perustuen eikä hänelle edullista myöhempää, takautuvasti vaikuttavaa muutosta perheasemaan liittyvissä verotuksellisissa arviointiperusteissa oteta huomioon?”

Ennakkoratkaisukysymys

- 13 Tähän kysymykseen vastaamiseksi on aluksi muistutettava, että EY 39 artiklan 2 kohdan mukainen syrjintäkiellon periaate on työntekijöiden vapaan liikkuvuuden osalta konkretisoitu siirtotyöläisten sosiaaliturvan alalla asetuksen N:o 1408/71 3 artiklan 1 kohdassa.
- 14 Näin ollen on tarkasteltava, eikö jo asetuksen perusteella olisi mahdollista toimittaa ennakkoratkaisukysymyksen esittäneelle tuomioistuimelle tarvittavia vastauksia, jotta se voisi ratkaista käsiteltävänä olevan asian.
- 15 Näin ollen on ensiksi tarkistettava, kuuluvatko pääasiassa kyseessä olevat etuudet mainitun asetuksen soveltamisalaan.

- 16 Yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan asetuksen N:o 1408/71 soveltamisalan ulkopuolelle jäävien etuuksien ja sen soveltamisalaan kuuluvien etuuksien välinen ero tehdään pääasiallisesti kunkin etuuden tunnusomaisten ominaisuuksien, erityisesti sen tarkoituksen ja myöntämisedellytysten, perusteella, eikä suinkaan sillä perusteella, katsotaanko etuus kansallisessa lainsäädännössä sosiaaliturvaetuudeksi vai ei (ks. erityisesti asia 249/83, Hoeckx, tuomio 27.3.1985, Kok. 1985, s. 973, 11 kohta; asia C-111/91, komissio v. Luxemburg, tuomio 10.3.1993, Kok. 1993, s. I-817, Kok. Ep. XIV, s. I-35, 28 kohta; asia C-66/92, Acciardi, tuomio 2.8.1993, Kok. 1993, s. I-4567, 13 kohta ja asia C-57/96, Meints, tuomio 27.11.1997, Kok. 1997, s. I-6689, 23 kohta).
- 17 Yhteisöjen tuomioistuin on useaan otteeseen tarkentanut, että etuutta voidaan pitää sosiaaliturvaetuutena, ensiksi jos sen myöntäminen etuudensaajille perustuu tiettyyn laissa määriteltyyn asemaan eikä riipu tapauskohtaisesta tarveharkinnasta ja toiseksi jos etuus liittyy johonkin asetuksen N:o 1408/71 4 artiklan 1 kohdassa nimenomaisesti mainittuun vakuutustapahtumaan (ks. etenkin em. asiat Hoeckx, tuomion 12–14 kohta; komissio v. Luxemburg, tuomion 29 kohta; Acciardi, tuomion 14 kohta ja Meints, tuomion 24 kohta).
- 18 Näiden edellytysten täyttymistä pääasiassa ei kiistetä.
- 19 Yhtäältä nimittäin SGB:n V osan 47 §:n säännöksissä annetaan sairauden vuoksi työkyvyttömälle etuudensaajalle oikeus sairauspäivärahaan riippumatta tapauskohtaisesta tarveharkinnasta, ja toisaalta tällaiset etuudet on nimenomaisesti mainittu asetuksen N:o 1408/71 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa.

- 20 Lisäksi yhteisöjen tuomioistuin on jo katsonut, että työnantajan palkan maksamisen jatkamisena suorittamat etuudet sekä sairauspäivärahat, joiden maksamista on lykätty kuudella viikolla kyseisten etuuksien vuoksi, ovat asetuksen N:o 1408/71 soveltamisalaan kuuluvia etuuksia (ks. asia C-45/90, Paletta, tuomio 3.6.1992, Kok. 1992, s. I-3423, Kok. Ep. XII, s. I-159, 17 kohta).
- 21 Kansallisen tuomioistuimen esittämää kysymystä on näin ollen arvioitava asetuksen N:o 1408/71 ja etenkin sen 3 artiklan 1 kohdan pohjalta.
- 22 Tältä osin on muistutettava, kuten yhteisöjen tuomioistuin on useaan otteeseen katsonut, että asetuksen N:o 1408/71 3 artiklan 1 kohdan tarkoituksena on EY 39 artiklan mukaisesti taata asetuksen soveltamisalaan kuuluville henkilöille yhdenvertaisuus sosiaaliturva-asioissa kansalaisuudesta riippumatta niin, että kaikki jäsenvaltioiden kansallisesta lainsäädännöstä johtuva syrjintä poistetaan (asia C-131/96, Mora Romero, tuomio 25.6.1997, Kok. 1997, s. I-3659, 29 kohta ja asia C-124/99, Borawitz, tuomio 21.9.2000, Kok. 2000, s. I-7293, 23 kohta).
- 23 Oikeuskäytännössä on vakiintuneesti todettu, että 3 artiklan 1 kohdassa säädetyllä yhdenvertaisen kohtelun periaatteella kielletään paitsi kansalaisuuteen perustuva sosiaaliturvajärjestelmien etuudensaaajien ilmeinen syrjintä, myös kaikki peiteltyyn syrjinnän muodot, joissa muita erotteluperusteita soveltamalla päädytään tosiasiaa samaan lopputulokseen (em. asiat Mora Romero, tuomion 32 kohta ja Borawitz, tuomion 24 kohta).

- 24 Siten on pidettävä välillisesti syrjivinä sellaisia kansallisessa oikeudessa asetettuja edellytyksiä, jotka siitä huolimatta, että niitä sovelletaan tekemättä eroa kansalaisuuden perusteella, kohdistuvat vaikutuksiltaan kuitenkin olennaisesti taikka suurimmaksi osaksi siirtotyöläisiin, sekä sellaisia kansallisessa oikeudessa asetettuja erotuksetta sovellettavia edellytyksiä, jotka kotimaiset työntekijät pystyvät siirtotyöläisiä helpommin täyttämään tai jotka saattavat olla erityisesti viimeksi mainituille epäedullisia (asia C-237/94, O'Flynn, tuomio 23.5.1996, Kok. 1996, s. I-2617, 18 kohta ja em. asia Borawitz, tuomion 25 kohta).
- 25 Asia on toisin ainoastaan silloin, jos säännökset ovat yhtäältä perusteltuja objektiivisten ja kyseisten työntekijöiden kansalaisuudesta riippumattomien perusteiden nojalla ja jos säännökset ovat toisaalta oikeassa suhteessa kansallisessa oikeudessa hyväksyttävästi tavoiteltuun päämäärään (em. asiat O'Flynn, tuomion 19 kohta ja Borawitz, tuomion 26 kohta).
- 26 Kyseisestä oikeuskäytännöstä kokonaisuudessaan ilmenee, että kansallisen oikeuden säännöstä, jollei se ole objektiivisesti perusteltu ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään, on pidettävä välillisesti syrjivänä, jos sen vaikutukset kohdistuvat sen ominaislaadun vuoksi enemmän muiden jäsenvaltioiden kansalaisiin kuin maan omiin kansalaisiin ja jos säännöksellä saatetaan sen vuoksi kohdella ensiksi mainittuja huonommin (ks. vastaavasti em. asiat O'Flynn, tuomion 20 kohta; Meints, tuomion 45 kohta ja Borawitz, tuomion 27 kohta).
- 27 Ei ole tarpeen todeta sitä, että kyseessä oleva säännös kohdistuu vaikutukseltaan suhteessa paljon suurempaan osaan tällaisista siirtotyöläisistä. Riittävää on jo se, että tämä säännös on omiaan vaikuttamaan tällä tavalla (ks. vastaavasti em. asia O'Flynn, tuomion 21 kohta ja asia C-373/02, Öztürk, tuomio 28.4.2004, Kok. 2004, s. I-3605, 57 kohta).

- 28 On kiistatonta, että pääasiassa kyseessä olevia säännöksiä sovelletaan kyseessä olevien työntekijöiden kansallisuudesta riippumatta.
- 29 SGB:n V osan 47 §:ssä sellaisenaan ei nimittäin säädetä, että kotimaisia ja toisesta jäsenvaltiosta kotoisin olevia työntekijöitä on kohdeltava eri tavalla päivärahan suuruutta laskettaessa.
- 30 Tästä ei kuitenkaan seuraa, että tätä säännöstä olisi tarkasteltava erikseen, vaan päinvastoin sitä on arvioitava laajimmassa asiayhteydessä, jossa sitä on määrä soveltaa.
- 31 Tältä osin on aluksi muistutettava, että pääasiassa kyseessä olevassa tilanteessa päivärahan suuruus vaihtelee työntekijän verokorttiin merkityn veroluokan perusteella laskettavan nettopalkan mukaan ja että hallinnollisen käytännön mukaan siirtotyöläinen, jonka puoliso jää usein asumaan alkuperäjäsenvaltioon, luokitellaan viran puolesta hänelle epäedulliseen veroluokkaan, jota sovelletaan avioliitossa oleviin mutta pysyvästi erillään puolisostaan asuviin työntekijöihin, sen sijaan, että hänet luokiteltaisiin kotimaisten työntekijöiden tavoin edullisempaan veroluokkaan, jota sovelletaan avioliitossa oleviin puolisonsa kanssa asuviin työntekijöihin, joiden puoliso ei ole ansiotyössä.
- 32 Lisäksi kaikenlainen verokorttiin kirjatun veroluokan oikaiseminen edellyttää yhtäältä siirtotyöläisen nimenomaista pyyntöä, vaikka toimivaltaiset viranomaiset eivät ole missään vaiheessa ilmoittaneet viimeksi mainitulle tällaisesta oikaisumahdollisuudesta eivätkä velvollisuudesta esittää erityistä pyyntöä veroluokan muuttamiseksi, sekä toisaalta sen jäsenvaltion veroviranomaisen antaman todistuksen esittämistä, jonka kansalainen työntekijä on, ja asianosaisen perhetilanteen ja taloudellisen tilanteen perusteellista tarkastelua.

- 33 Lisäksi asianosaisen veroluokan oikaiseminen ei vaikuta viimeksi mainitulle myönnettyjen päivärahojen määrään. Nimittäin kuten kansallisen tuomioistuimen yhteisöjen tuomioistuimelle toimittamista asiakirjoista seuraa, SGB:n V osan 47 §:n soveltamiseen liittyvässä oikeuskäytännössä suljetaan suurimmassa osassa tapauksia pois se, että mainittujen päivärahojen määrää voitaisiin muuttaa takautuvasti ja tällainen muuttaminen on mahdollista vain siinä tapauksessa, että työnantaja on laittomasti kieltäytynyt palkan maksamisesta vakuutetulle mutta täyttää kuitenkin myöhemmin tämän velvollisuuden sopimuksen täytäntöönpanon yhteydessä.
- 34 Kun otetaan huomioon kaikki nämä seikat, ei ole epäilystä siitä, että pääasiassa kyseessä olevan kansallisen järjestelmän soveltaminen asettaa siirtotyöläisen epäedullisempaan oikeudelliseen tai tosiasialliseen asemaan kuin samat edellytykset täyttävän kotimaisen työntekijän.
- 35 Näin ollen pääasiassa kyseessä olevalla järjestelmällä siirtotyöläisiä kohdellaan eri tavoin heidän vahingokseen.
- 36 On tarkasteltava, voiko tämä ero kohtelussa perustua objektiivisiin seikkoihin ja onko se oikeassa suhteessa mainitulla järjestelmällä tavoiteltuun päämäärään. Tältä osin Innungskrankenkasse vetoaa päivärahojen myöntämismenettelyn hallinnolliseen yksinkertaistamiseen sekä kansallisen lainsäätäjän sille antamaan tehtävään taata kyseessä oleville työntekijöille toimeentulon varmistava tulo. Koska maksettavan päivärahan määrä lasketaan soveltamalla vero-oikeudessa edeltä käsin määriteltyjä kriteereitä, ilman että niiden oikeellisuutta olisi tarpeen tarkistaa

etukäteen, sosiaaliturva-alan laitokset voivat myöntää mainitut päivärahat nopeasti ja kyseessä olevat työntekijät saavat täten taatun tulon. Sitä paitsi mahdollisuus suorittaa veroluokan myöhempi oikaiseminen vaikuttaisi huomattavalla tavalla takautuvasti päivärahojen määrään ja aiheuttaisi mainituille laitoksille sekä päivärahojen saajille pitkiä ja hankalia laskutoimituksia.

- 37 Ilman että olisi tarpeen tutkia, missä määrin tavoitteet, jotka liittyvät hallinnon yksinkertaistamiseen, toimeentulon varmistamiseen ja päivärahojen laskemisen monimutkaisuuteen, on katsottava perustelluiksi tavoitteiksi, on riittävää todeta, että tässä tapauksessa kyseessä olevat toimenpiteet ylittävät sen, mikä on tarpeellista näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- 38 Kuten ennakkoratkaisukysymyksen esittänyt tuomioistuin itse esittää, tuollaiset tavoitteet eivät nimittäin estä sitä, että päivärahojen suuruutta korjataan jälkikäteen esimerkiksi sellaisella järjestelmällä, jossa päivärahan suuruus oikaistaan takautuvasti siirtotyöläisen todellisen tilanteen mukaiseksi.
- 39 Tätä johtopäätöstä tukee lisäksi se seikka, että Saksan oikeuskäytännössä on hyväksytty ainakin yhdessä tapauksessa päivärahojen jälkikäteinen muuttaminen ja että tämän muutoksen toteuttaminen ei aiheuta erityisiä vaikeuksia, kuten Innungskrankenkassen hallinto totesi istunnossa.

40 Kun otetaan huomioon edellä esitetty, esitettyyn kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 1408/71 3 artiklan 1 kohta on esteenä jäsenvaltion sellaisen päivärahajärjestelmän soveltamiselle,

- jonka mukaan siirtotyöläinen, jonka puoliso asuu toisessa jäsenvaltiossa, asetetaan viran puolesta epäedullisempaan veroluokkaan kuin avioliitossa oleva kotimainen työntekijä, jonka puoliso asuu kyseessä olevassa jäsenvaltiossa eikä ole ansiotyössä, ja

- jonka mukaan mainitun päivärahan määrän, joka lasketaan veroluokan nojalla määräytyvän nettopalkan perusteella, osalta ei voida ottaa takautuvasti huomioon myöhemmin siirtotyöläisen nimenomaisesta sellaisesta pyynnöstä tapahtunutta veroluokan oikaisemista, joka perustuu hänen todelliseen perhetilanteeseensa.

Oikeudenkäyntikulut

41 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- **Sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14.6.1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2.12.1996 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 118/97, 3 artiklan 1 kohta on esteenä jäsenvaltion sellaisen päivärahajärjestelmän soveltamiselle,**

- **jonka mukaan siirtotyöläinen, jonka puoliso asuu toisessa jäsenvaltiossa, asetetaan viran puolesta epäedullisempaan veroluokkaan kuin avioliitossa oleva kotimainen työntekijä, jonka puoliso asuu kyseessä olevassa jäsenvaltiossa eikä ole ansiotyössä, ja**

- **jonka mukaan mainitun päivärahan määrän, joka lasketaan veroluokan nojalla määräytyvän nettopalkan perusteella, osalta ei voida ottaa takautuvasti huomioon myöhemmin siirtotyöläisen nimenomaisesta sellaisesta pyynnöstä tapahtunutta veroluokan oikaisemista, joka perustuu hänen todelliseen perhetilanteeseensa.**

Allekirjoitukset